

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 6, 1983

Nr. 176

LKB Kronika Nr. 58

Sovietinėje mokykloje

(Tęsinys)

„Tikintieji gali laisvai melstis, o Tamkevičius nori matyti bažnyčią tokią, kokia ji buvo buržuaziniais ar fašistų okupacijos metais! TSRS bažnyčia atskirta nuo valstybės, tačiau tikintieji gali laisvai melstis ir kokių dar papildomų teisių čia reikia? — skambėjo J. Urbono paaiškinimas.

„Taip pat S. Tamkevičius maldos namuose rinko parašus! Pareiškimus gali rašyti kiekvienas, bet tik asmeniškai. Jokiu kolektyvinių pareiškimų negali būti. Asmeniškai rašyti galite kad ir jūs ir kam norit: popiežiui, Andropovui ar net man“, — toliau dėstė lektorius.

„Mes daug kartų Tamkevičių išpėjome ir net labai gražiai prašėme baigti tą veiklą, tačiau, kaip matot, mūsų kantrybės taurė jau persipildė“, — užbaigė kalbą J. Urbonas.

Baigus kalbėti, mokiniai pateikė visą eilę klausimų:

— Jei sakote, kad nesikišate į Bažnyčios vidaus kanoninę veiklą, tai kodėl mūsų parapijos vikarą kun. Joną Matulionį vadinatė ne kunigu, o „dainininku iš prigimties“? Juk ne jums spresti, ar jis tikras kunigas ar ne? Jis yra baigos neakivaizdinę Seminariją, yra vyskupo išventintas kunigu. J. Urbonas paaiškino, kad neakivaizdinę seminariją jie nepripažįsta...

— O kodėl jūs patys verčiate mus veidmainiauti, prievartai, net bauginimu versdami stoti į pionierių ar komjaunimo organizacijas?

— Versti jokių būdu negalima. Jei kartais mokytojai ir pabara ar pagąsdina, tai tik dėl to, kad jų nervai yra riboti.

— Klausimą, kodėl kun. Alf. Svarinsko teismo metu į salę nebuvo įleidžiami atvykę jo draugai bei pažįstami, kodėl joje sėdėjo vien kompartijos atstovai, Urbonas atsakė, kad kiekviena salė turi tam tikrą kvadraturą ir gali sutalpinti tik tiek žmonių, kiek yra vietos. O be to, jei salėje būtų sėdėję tikintieji, jie neabejotinai girdėtų ir teisiamojo, ir kaltintojo kalbas ir būtų buvę suinteresuoti perduoti netikslią informaciją.

— Kodėl jau kelintas kartas mus tardo saugumiečiai, o vieną mergaitę bandė net užsiverbuoti?

— Kodėl mane mokytojas už tai, kad nesirišau kaklaraiščio iš mokyklos išvarė ir tėvus fašistais, buržuais išvadino, liepė į užsienį važiuoti?

— Išiuos klausimus J. Urbonas nieko aiškaus atsakyti negalėjo. Stengėsi nudailinti, jog tai tik eiliniai mokytojų pasikarščiojimai.

— Tai gal netinkamą mokytojų elgesį galėtų rajono švietimo skyrius apsvaistyti? — paklausė viena mergaitė.

Tačiau J. Urbonas į klausimą neatsakė.

Pabaiga

Olandų profesoriaus knyga apie Pabaltijį

Gegužės-birželio mėnesį Amerikoje lankėsi dr. Martin van den Heuvel, Amsterdamo universiteto Rytų Europos Instituto vyresnysis mokslinis bendradarbis ir konsultantas Pabaltijį klausimais Hagos Tarptautinių santykių institute. Jis matėsi su Vliko pirmininku dr. K. Bobeliu, dr. V. Vardžiu ir kitais lietuvių, latvių ir estų veikėjais bei intelektualais. Eltos korespondentui dr. van den Heuvel papasakojo apie savo darbus ir planus. Jo viešnagės Amerikoje pagrindinis tikslas buvo susipažinti su šaltiniais apie Pabaltijį, Amerikos bibliotekose. Čia sukaupia medžiagą, kalbėjo jis, padės jam parašyti užsimotą knygą olandų kalba apie Pabaltijį. Ji prasidės su tautinio atgimimo laikotarpiu (19 šimtmečiu) ir baigsis pabaltiečių teisių veikėjų areštais šį pavasarį.

Kas pažadino van den Heuvel susidomėjimą Pabaltijį kraštais? Kaip Sovietų Sąjungos tyrinėtojas, jis turėjo susitelkti į kurį nors sritį; jam, kaip olandui, Pabaltijį pasirodė ypač įdomus ir artimas. Su Olandija jį sieja istorija, seni prekybiniai ryšiai. Ir Pabaltijį, ir Olandiją — maži kraštai, pergyveno žiaurias svietimas okupacijas; jų valstybinė egzistencija priklausė ir tebeprisiūsi nuo santykių tarp didžiųjų valstybių, nuo politinės pusiausvyros Europoje. Giliau Pabaltijį problemas studijuoti jį paskatino ir Isako Kaplano emigracija iš Lietuvos ir Olandiją. Prieš septynerius metus atsirado žmogus, kuris galėjo verstti dokumentus iš

lietuvių ir olandų kalbą, rašyti apie Lietuvą olandų spaudoje, padėti Rytų Europos institutui gilinti Pabaltijį studijas.

Van den Heuvel pasakojo, kad Olandijoje ilgą laiką buvo nedaug kalbama apie Rytų Europą, įskaitant Pabaltijį, — apstu knygų apie Etiopiją ir Angolą, Kubą bei Vietnamą, bet beveik nieko apie Lietuvą, Latviją ir Estiją. Daugelis olandų intelektualų ir žurnalistų karštai rėmė laisvę ir tautų apsisprendimą vadinamojo Trečiojo pasaulio kraštuose, bet neminėjo Rytų Europos. Su tuo van den Heuvel negalėjo sutikti. Anot jo, olandai turėtų suprasti, kad jų patį laisvę ir nepriklausomybę nėra koks istorinis ar geografinis dėsnis, bet paprasčiausiai laimės dalykas. Ir olandai galėjo ir tebegali atsidurti Pabaltijį kraštų padėtyje. Pasisakydami už laisvą tautinį apsisprendimą Pabaltijį kraštuose, olandai sustiprintų ir savo patį nepriklausomybę.

Olandų istorikas sutiko, kad šiuo metu Europoje, o ypač šiaurės Vakarų kraštuose, gyvena susidomėjimas Pabaltijį kraštais. Šalia Olandijos, jis paminėjo ir Švedijos pavyzdį. Jo manymu, švedai ilgą laiką apsimetė, kad Pabaltijį tautos neegzistuoja, nes jie manė, kad tokia „užmerktų akių“ politika suteiks jiems daugiau saugumo. Dabar jie pradeda suprasti klydę ir daugiau kalbėti apie Pabaltijį. (E)

— Čilės karinio režimo oponentai organizuoja naują protesto dieną, kuri bus rugėjo 8.

Apie 1,000 demonstrantų susirinko prie JAV karinės bazės Mutlango, Vakarų Vokietijoje. Bazės vadovybė ir vietinė policija sustabdė transporto vyksmą pro bazės vartus ir demonstracijos dalyviai po 6 valandų pradėjo išsikirstyti, nes jiems buvo labai nuobodu sėdėti ant tuščio kelio karštą dieną. Nuotraukoje dešinėje parlamento narė Petra Kelly, „žaliųjų“ partijos atstovė. Viršuje, kairėje rašytojas Heinrich Boell. Dalyvavo ir pagarsėję taikos mylėtojai, amerikiečiai Philip Berrigan ir Daniel Ellsberg.

JAV pareiškimas Jungtinėms Tautoms

Jungtinių Amerikos Valstybių pastovi atstovė prie Jungtinių Tautų, ambasadorė Jeanne Kirkpatrick įteikė Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Perez de Cuellar oficialų Jungtinių Amerikos valstybių prezidento pareiškimą Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijoms niekada nepripažinti, nepripažįsta ir nepripažins. Įteikdama Amerikos prezidento pareiškimą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, JAV pastovi atstovė prie Jungtinių Tautų Kirkpatrick paprašė, kad šis prezidento Reagano pareiškimas būtų oficialus ir paskleistas Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje.

vių peticijas prieš okupacinę sovietų valdžią.

Pareiškimo pabaigoje Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas pabrėžia, kad Jungtinės Amerikos Valstybės Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijoms niekada nepripažinti, nepripažįsta ir nepripažins. Įteikdama Amerikos prezidento pareiškimą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, JAV pastovi atstovė prie Jungtinių Tautų Kirkpatrick paprašė, kad šis prezidento Reagano pareiškimas būtų oficialus ir paskleistas Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje.

Apie „sionistų samokslus“ Lietuvoje

Tarptautinio sionizmo samokslą Lietuvoje atidengė Sovietų Sąjunga, kurios straipsni, „Atsargiai: Sionizmas“ perspausdino Tiesa (1983.VI.12). Straipsnio autorius S. Friedmanas plunksna beveik paraidžiu imituoja nacių antisemitinę literatūrą: sionistinėms organizacijoms vadovauja „žydų kapitalistai ir bankininkai“, jų tikslas — sugriauti „galingąją Tarybų Sąjungą“, jie tarnauja „kapitalistinei reakcijai“, jie „parsišlavėliai“ ir „apgavintai“ atsidūrė Vakarų Vokietijoje ir dirbo „Laisvės“ radijuje. Vilniuje tebegyvenantis V. Raizas telefonu perdavinėjęs „sufalsifikuotą informaciją“ ir toliau palaikęs „glaužius ryšius“ su užsienio sionistais. Pasak Fridmano, Bergrado konferencijos metu į Lietuvą iš Anglijos buvo atvykusi grupė „sionistų emisarų“.

Dr. Štromo paskaitos

Bruselis. — Lietuvis teisininkas dr. Albertas Štromas, Gent universitete, Belgijoje, kviečiamas, birželio mėnesį skaitė tris paskaitas sovietiniais klausimais: pirmąją pačiame universitete, antrą NATO Santarvės kolegijoje, o trečią Kundo mieste veikiančiame Rytų Europos institute. Savo paskaitose dr. Štromas kalbėjo ir Lietuvos problemas. Liepos mėnesio viduryje dr. Štromas buvo pakviestas moderuoti Veneculos sostinėje Caracase surengtas Zinovjevo-Kolakovskio diskusijas. Rudenį prof. Štromas vyks į Kaliforniją, kur šešis mėnesius skaitys paskaitas Stanfordo universitete. Štromas dabar rengia anglų kalba knygą apie Sovietų Sąjungą po Brežnevo mirties.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Čilės prezidentas gen. Pinochet pasakė, kad demonstracijos prieš jo vyriausybę yra kibirkštis, kuri gali uždegti parako statinę. Riaušės nepagreitins kelio į demokratiją, pasakė generolas.

— Britanija pareiškė protestą Zimbabvės vyriausybei už šešių baltų lakūnų suėmimą. Juos teismas išteisinio, tačiau policija vėl juos suėmė. Britų parlamentas siūlo nutraukti Britanijos teikiamą Zimbabvės ekonominę paramą.

— JAV delegatas Jungtinėse Tautose Charles Lichtenstein pasakė, kad JT Saugumo Taryba parodė visišką nesugebėjimą spresti Čado konfliktą. Sovietų Sąjunga ir Libija priešinosi siūlomai rezoliucijai.

— Keturi plėšikai sustabdė Kolumbijoje keleivių pilną autobusą ir nušovė ten buvusius du jaunos amerikiečius. Policija mano, kad tai buvo narkotikų prekybos aukos.

— Nikaragvos sukilėlių vadovybė pranešė, kad jie pradėjo gauti sunkių ginklų: kulkosvaizdžių, patrankų, prieštankinių ginklų.

— West Hartforde, Conn. nežinomi piktadariai padegė sinagogą ir žydų mokyklą. Padaryta daug nuostolių. Gaisras iš karto prasidėjo penkiose vietose. Neabejojama, kad tai antisemitų darbas.

— Ornitologų žiniomis Europoje gyvena 408 rūšių paukščiai. Iš jų 221 rūšys sparnuočių nuolat mažėja, o 58 rūšys priklauso prie tų, kurie greitai turėtų išnykti.

— Angolos prezidentas Santos pareiškė, kad jis nesiderės su Jonas Savimbi vadovaujama sukilėlių. Ta nacionalinė pilnos nepriklausomybės grupė siekianti teroru pakeisti vyriausybę, tai — išdavikai, liaudies priešai, pasakė Santos.

— Prancūzijos prezidentas Mitterrand pasakė pasikalbėjime su spauda, kad su Amerika buvo nuomonių skirtumų dėl Čado įvykių. „Neleiskime medžiams užsėti mišką“. Su Amerika viskas tvarkoj, pasakė prezidentas.

— „The Wall Street Journal“ antradienį, 29 pusl., rašydamas apie Peter D. Hannaford bendrovę, pabrėžia, kad jis yra artimas prezidento Reagano draugas. Šios bendrovės patarnavimais naudojasi lietuvių organizacijos.

— Japonų robotų įmonė Fanuc pranešė, kad užsakydami robotams didėję ir per mėnesį bus jų gaminama po 185. Robotus gamina robotai, pusę gamybos perka Amerikos įmonės.

— Amerikoje yra 32,000 gyventojų, laimingai sulaukusių 100 ir daugiau metų. Trys ketvirtadaliai jų yra moterys. Iš viso Amerikoje gyvena 232,057,000 žmonių. Iš to skaičiaus baltųjų yra 198,5 milijonai, juodųjų 27,7 mil.

— Tailandijos karo žvalgybos žiniomis, Kambodžos vyriausybė nuginklavo visą kariuomenės diviziją, pakeitė jos vadus, nes kareiviai kolaboravę su sukilėliais, kuriuos remia Kinija.

— Kenijoje prezidentu buvo perrinktas antram penkerių metų terminui Daniel Arap Moi.

Nauja persekiojimų banga ok. Latvijoje

Stokholmas. — „The Christian Science Monitor“ bendradarbis Erik Lettlander rugpjūčio 31 d. rašo apie sovietų priespaudą Latvijoje. Jo straipsnis paremtas Latvijos egzilių žiniomis. Nauja banga palietė politinius ir religinius latvių aktyvistus. Neseniai Latvijos teismas nuteisė Lidią Lasmanis-Doronią penkerius metus kalėti ir trejus metus ištėmimo. Tai jau trečia šiose aktyvios baptistų veikėjos bausmė nuo 1948 metų. Rugėjo mėn. bus teisiamas Janis Rozkalns. Jis irgi baptistas, tačiau kaltinamas veikla prieš sovietų režimą. Pas jį kratos metu rasti didesni kiekiai religinės literatūros ir Jungtinių Tautų deklaracijos apie žmogaus teises kopija. Su juo kartu gali būti teisiamas žinomas Latvijos sportininkas, iškylavimo čempionas Janis Veveris.

Neseniai trejus metus kalėti darbo stovykloje buvo nuteistas Gederts Melngailis, buvęs liuteronų seminarijos klierikas. Jis bandė atsisakyti sovietų pilietybės, atsisakė tarnauti Raudonojoje armijoje, palaikė ryšius su tautiečiais užsieniuose ir su Vakarų korespondentais Maskvoje. Jam paskirtas gynybos advokatas prikaltino jo motiną pasirašyti pareiškimą, kad jos sūnus yra nesveikas protiniais. Advokatas įtikino motiną, kad tuo atveju, jei jis būtų pripažintas nesveiku, gautų švelnesnę bausmę. Julijus Kadelis, Laisvųjų latvių federacijos informacijos biuro vedėjas Muensteryje, Vakarų Vokietijoje papasakojo, jog KGB valdininkai anksčiau buvo grasinę Melngailiui, kad jie pakeis jo ištiktinimus, kai uždarys į bepročių ligoninę ir panaudos tam tikrus vaistus.

Latvių išeivių sluoksniai Stokholme pasakė korespondentui, kad jau paskirta teismo data rugėjo 15 d. Ints Calitis, kuris su kitais Pabaltijį tautų disidentais pasirašė reikalavimą, kad būtų pasmerkta 1940 m. Ribbentropo-Molotovo sutartis. Ta sutartimi Hitlerio Vokietija paliko Balti-

jos valstybes sovietų įtakai. Calitis pasirašė ir reikalavimą paskelbti Baltijos apygardą laisva nuo branduolinių ginklų zona.

Pasibaigus minėtiems teisams, laukiama Gunars Freimano teismo. Jis yra elektrikas, o kartu poetas. Kovo mėn. jis buvo suimtas už savo eilių skaitymą draugų rateliuose. Dėl to jis jau sėdėjo kalėjime nuo 1964 iki 1969 m. Anksčiau jo eiles spausdindavo oficialus literatūros žurnalas „Karogs“.

Nauja persekiojimų banga prieš latvius patriotas, Kadelis nuomone, atsirado su Andropovo atėjimu į vyriausią Kremliaus kėdę. Vietiniai KGB kolegos siekia pademonstruoti savo buvusiam viršininkui, kad jie lojaliai, budrūs ir veikia. Šie nauji persekiojimai buvo sukėlę tarptautinį incidentą, kai sausio mėn. latvių saugumiečiai kartu su Doronina buvo suėmę Latvijos išeivę moterį ir jos paauglę dukrą, abi Švedijos pilietes, atvykusias kaip turistės aplankyti Latvijos. Šis įvykis plačiai nuskambėjo Švedijos spaudoje. Abi moteris sovietai išleido, ar, kaip buvo skelbta, išstremė iš Sovietų Sąjungos.

Arafat Ženevoje

Ženeva. — Jungtinių Tautų Palestinos reikalų konferencijon Ženevoje atvyko iš Tūniso PLO vadas Yasir Arafat. Konferencija, labai saugoma šveicarų policijos, tęsis 10 dienų. Arafatas pasakė, kad taikos Viduriniuose Rytuose nebus, kol palestiniečiai negaus teisės turėti savo nepriklausomą valstybę. Iš 134 dalyvaujančių valstybių 20 turi atsisiuntusios tik savo stebėtojas. Amerika ir Izraelis konferenciją boikotuoja.

Gruzinių pogrindžio žurnalas

Paryžius. — Vakarus pasiekė pirmas gruzinų pogrindžio žurnalas „Sakartvelo“ (Gruzija) numeris. Tarp kitos įdomios dokumentinės medžiagos žurnale spausdinamas 365 Gruzijos intelektualų 1980 m. Brežnevui pasiųstas laiškas, kuriame kritikuojama rusinimo politika ir reikalaujama padidinti mokyklų programose Gruzijos istorijai skirtų valandų skaičių. Žurnale atkreipiamas dėmesys, kad šiuos teisėtus gruzinų tautos reikalavimus parėmė ir lietuvių visuomenė, sovietinei valdžiai pasiūsdama panašų kreipimąsi su penkiais tūkstančiais parašų. Kitame straipsnyje gruzinų pogrindžio žurnalas smerkia prieš du šimtus metų pasirašytą Rusijos-Gruzijos primestą sutartį ir reikalauja, kad būtų atšauktas sovietų rengiamas jos sukakties minėjimas.

KALENDORIUS

Rugėjo 6 d.: Petronijus, Rega, Vaištautas, Skuda.
Rugėjo 7 d.: Augustalis, Regina, Barintas, Reda.

Saulė teka 6:18, leidžiasi 7:22.

ORAS

Saulėta, temperatūra diena 85 l., naktį 70 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PAKELTAS KRAUJOSPŪDIS

Suieskimės pakelto kraujospūdžio reikaluose — tada sėkmingai galime gydytojiui mus gydyti.

Mediciniškas raginimas

Pakeltas kraujospūdis yra dažniausia chroniška ir sėkmingiausiai gydoma negalė. Apskalčiuojama, kad kas dešimtas šio krašto gyventojas turi pakeltą kraujospūdį — viso 30-40 milijonų amerikiečių serga ta liga.

Blogiausia, kad daugelis tokių ligonių nežino, kad jie negaluoja pakeltu kraujospūdžiu. Mat, ta liga išimtinai yra tyli — nesukelianti pradžioje jokių negėrumų. Pradžioje nėra jokių pasireiškimų ta liga sergant. O kai jie atsiranda — jau esti šaukštai po pietų — viskas pavėluota. Paralyžius ar širdies ataka dažnai esti pirmieji katastrofiški pakelto kraujospūdžio reiškiniai. Ne lauk galvos skausmo, kraujavimo iš nosies, nes tie reiškiniai nėra tikri ženklai pakelto kraujospūdžio. Net turint tokių negėrumų, nebūtinai jie esti, sukeliami pakelto kraujospūdžio. Viena galėstinga sėso sėso: — „Dievas žino, ko žmogui reikia. Man atsirado staiga galvos sukimasis ir skausmas-sunkumas galvoje. Aš niekada neturėjau pakelto kraujospūdžio. Pasitirinau jį — ir buvo rasta staiga labai pakilęs. Jei nebūčiau jautęs minėtų negėrumų — niekada nebūčiau tikrinusi savo kraujospūdį“. Kiekvienam žmogui kiekviena liga pasireiškia savaite, todėl visada pasitirinkime kraujospūdį, kai pajuntame ką nors negero.

Tikrinimės pakelto kraujospūdžio reikalu

Kadangi kraujospūdžio pakilimas yra dažniausiai tyli negėrovė ir ji gali būti sėkmingai gydoma — reikia anksti tą ligą sėksti — reikia tikrintis, ar kraujospūdis nėra pakilęs. Bet sunku žmonėms tikrintis kraujospūdį, kai jie nieko blogo neįaučia. Už tai dabar visi lietuviai pirmoje vietoje privalo rūpintis pasitirinti savo kraujospūdį, nežūrint, kokias kitas ligas jie turėtų.

Netūnokime netiesoje: tikras dalykas, kad pakeltą kraujospūdį gali turėti liesas ir besigimnastikuojas — besimankštinas žmogus. Nemanykime, kad tik nutukėliai ta ligą negaluoja. Tiesa, didesnį pavojų turi riebieji ir nesimankštinantieji mūsiškiai. Dabartiniai tyrimai nurodo, kad turintieji pakeltą kraujospūdį nutukėliai ir nesimankštinantieji gali sumažinti savo kraujospūdį numetę svorį ir pradėję reguliariai mankštintis. Daugelis žmonių gali sukontroliuoti savo kraujospūdį neįvartodami jokių vaistų. Taip pat yra žmonių, kurie gali sumažinti vartojamus prieš pakeltą kraujospūdį vaistus.

Nemanykime, kad su pakeltu kraujospūdžiu yra vieni juokai — paėmei tabletę — ir viskas tvarkoje. Ne, taip nėra. Pakelto kraujospūdžio gydymas vaistais gali būti sėkmingas, bet jis yra brangus ir turi savus pavojus bei pašalinis negėrumus. Apsieiti be vaistų, ar nustoti juos vartojus yra labai pageidaujami dalykai. Nė vienas nepamirškime, kad sumažinimas svorio ir mankšta — darbavimasis yra geriausias priemonės sumažinimui pakelto kraujospūdžio. Štai

kas reikia žmogui žinoti pakelto kraujospūdžio reikale.

Sužinok ar jį turi

Mažiausiai kartą metuose kiekvienas pasitirinkime savo kraujospūdį. Toks tikrinimas yra patikimas, pigus ir neskausmingas. Dažnai pas gydytoją kraujospūdžio tikrinimas nėra geriausia vieta, nes nervinimasis — vien buvimas pas gydytoją gali pakelti kraujospūdį.

Štai ateina moteriškė pasitirinti kraujospūdį ir „Sodybos“ ambulatoriją ir jis randamas labai pakilęs, ko niekada pirmiau nebuvo. Klausiant, ką netvarkingo moteriškė patyrė paskutiniu laiku: ar ji druskos — sūriai prisivalgė sėvėčiuose ar restorane, ar ji nervinasi dėl ko nors. Ji atsakė verkusi visą dieną. Še, tau moteriškė, devinties! Patys žmonės sau duobę kasa, nes pakeltas kraujospūdis staiga gali suteikti net nepataisomas negėroves. Ypač, kai jis staiga pakyla.

O ten vėl kitas jautruolis — jis tvirtina, kad susigrūdimas kelyje važiuojant mašina jį labai jaudina — tada jo spaudimas būna gerokai pakilęs. Vien pas gydytoją apsilankyti kraujospūdžio patikrinimui beveik niekada nereikia, jei tik dėl kito reikalo ten apsilankoma, tada ir kraujospūdis pamatuojamas.

Patikimai daugelyje vietų dabar galima pasitirinti kraujospūdį. Bankuose geriau nesitirinti, nes ten tikrinimo mašinos įrengtos biznio sumetimais. Žmonės nepasilsėję, nenusiraminę matuojasi ir labai jaudinasi, kai dėl neteisingo matavimo randamas pakeltas kraujospūdis.

Be atlyginimo kraujospūdis lietuviams matuojamas Namų savininkų draugijos susirinkimuose. Viesiems kraujospūdis veltui matuojamas korporacijose. Sveikatos departamento įstaigose, savanoriškose sveikatos agentūrose ir „Sodyboje“. Čia tris kartus per savaitę (trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais) po keliasdešimt žmonių be atlyginimo patikimai pasitirina kraujospūdį.

Atsimintina, kad nereikia nusiminti pirmą kartą pamatavus ir radus pakeltą kraujospūdį. Kraujospūdis svyruoja — kinta, todėl reikia mažiausiai trijų skirtingomis dienomis atliktų matavimų, jei pirmą kartą matuojant buvo rasta kraujospūdžio pakilimas. Mažiausiai vienam trečdaliui žmonių kraujospūdis bus normalus per pakartotinius matavimus, jei pirmą kartą matuojant jis buvo rasta pakilęs.

Vladei Malėtaitei-Survilienei, viešniai iš Argentinos, „Sodybos“ ambulatorijoje matuojamas kraujospūdis.

Nuotr. M. Nagio

Inž. Jurgis Karuža ir vaistininkė Elena Karužienė „Sodyboje“ tariai sveikatos reikalais.

Nuotr. M. Nagio

Du skaičiai kraujospūdžio matavime

Kraujospūdžio matavimas turi du skaičius: didesnį Sistolinį (systolic pressure) ir mažesnį Diastolinį (diastolic pressure). Pakeltas kraujospūdis esti tada, kai aukštesnis skaičius viršija 140, o mažesnis — žemesnis skaičius viršija 90. Jau nuo seniau įprasta normalų kraujospūdį laikyti 120/80, bet tai jau perdėtas reikalavimas.

Bendrai imant, kuo mažesnis kraujospūdis — tuo jis geresnis, jei jo žemumas neatsiranda dėl ligos. Dėl ligos labai retai kada sumažta kraujospūdis. Tik pas vaikus ir pensininkus gali būti sumažintas kraujospūdis, jiems esant geriausia sveikatoje.

Į Lietuvą priima siuntinį susidedantį iš dviejų dalių: klausymo aparatas (stetoskopas) ir kraujospūdžio matavimui skirtas (fanendoskopas). Pačiam čia piktis kraujospūdžio matavimui aparatą nėra reikalo, jei nesirengi daugeliui žmonių matuoti kraujospūdį. Gali pasitirinti kraujospūdį kartą metuose be atlyginimo. Kraujospūdžio matavimas nėra jokia sunkenybė ar paslaptis. Bet reikia šiek tiek patirties.

Jei turi pakeltą kraujospūdį — gydykis!

Kai susekamas pakeltas kraujospūdis, turi žinoti, kad pats turi jį tvarkyti. Trys dalykai vien nuo paties žmogaus priklauso tvarkant pakeltą kraujospūdį: 1. sunormavimas kūno svorio, 2. mankštinimas-darbavimasis ir 3. reikiamų vaistų naudojimas. Jų negalima pagal savo norą mažinti, ar didinti. Vien gydytojas turi vaistų reiką tvarkyti. Negalima pačiam vaistus nutraukti, jei radai normalų kraujospūdį. Tai turi atlikti gydytojas, jei norima sėkmingo tos negėrovės tvarkymo susilaukti. Pats gali matuoti kraujospūdį ar kur nors kitur tai atlikti. Gydytojas turi būti patarėjas, bet jis negali už pacientą darbų atlikti. Nežūrint kaip noriai gydytojas stengtųsi už pacientą reikalus atlikti — gydytojas tokio darbo atlikti negali.

Pirmą kartą pas gydytoją apsilankius, nustatomos gydymosi gairės. Gydytojo pagalba sunormavus kraujospūdį, tik keletą kartų teks pas gydytoją apsilankyti.

Jei jau pats turi pakeltą kraujospūdį — nusipirk krau-

jospūdžio matavimui priemonių rinkinį (blood pressure kit). Matavimo skaičiai parodys visą reiką. Reikia žinoti kraujospūdžio matavimo skaičius, jei nori tvarkyti tą negėrumą. Tada pajėgsi gydytojiui pranešti pasikeitimus ar atsiradusias sunkenybes.

Darbavimasis ir svorio sumažinimas kaip vaistai

Nusistatyt, kad pakelto kraujospūdžio tvarkymui, kaip vaistai, yra perdidelio svorio sumažinimas ir darbavimasis — mankštinimasis, tik būtinai reguliarius. Turint kiek ar vidutiniškai pakeltą kraujospūdį, vaistai naudotini tik paskutinėje vietoje. Gink Dieve, nedėk visos svarbos vaistams. Net kai reikia juos vartoti, visos ligonio dėmesys turi būti nukreiptas į svorio sumažinimą ir darbavimąsi —

mankštinimąsi. Tada reikės mažiau vaistų vartoti. Aišku, tada mažės išlaidos, pavojus dėl vaistų ir jų pašalinio veikimo.

Suprask vaistų naudojimą

Kiekvienas vaistas turi pašalinį veikimą (side effects) ir persėjimus, kurių reikia kiekvienam pacientui būti. Naudok sasiuvinį, kuriame surašyti vaistai ir kraujospūdžio matavimo skaičiai. Tai svarbu. Gydytojas ir pats ligonis tada geriau orientuojasi, kaip toliau reikia tokio ligonio kraujospūdį tvarkyti.

Tęsk gydymąsi, kol gyvensi

Pakelto kraujospūdžio gydymas yra viso žmogaus amžiaus reikalas. Gydytis teks visą amžių. Taip, ir nė per agūnos grūdą kitaip! Todėl negalima nutraukti gydymąsi, nes jautiesi gerai ir lauki pasirodant negėrumams. Kaip minėta, ta negėrovė yra tyli. Jei žmogus gerai tvarko savo pakeltą kraujospūdį, tada didelė yra tikimybė, kad neatiras didžiosios tos ligos komplikacijos: paralyžius (strokas) bei širdies ataka. Priešingai, jei nekreipi dėmesio į pakeltą kraujospūdį ir manai, kad reikala kas nors sutvarkys — be reikalo statai save pavojui.

Išvada. Tikrinimės sveikatą periodiškai. Matuokimės kraujospūdį reguliariai. Jį radę pakeltą tris dalykus turimiausia atlikime: 1. sumažinime pakeltą kūno svorį, 2.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pėkvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimekeję.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipinius taiso savo nuožūra. Nesunaudoję straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

judėkime, krutėkime, darbuokimės ir valgomosios druskos visai nenaudokime ir sūrių valgių niekur nevalgykime.

Pasiskaityti. Donald M. Vickery, M.D. Take Care of Yourself. Addison-Wesley Publishing Co.

DR. ARVYDAS J. DAILIDIS

DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisė perėmė

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849

Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112

Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Kas daugiau žino, tas daugiausia ir abejoja.

Bronte

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ŽIBUTIS ZAPABACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380

Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-8 antr. 12-6; penkt. 10-12. 1-6

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meškauskas ofisė perėmė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Tel. 434-1818 ir 476-3344

Res. 852-0889

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.

Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

KAI MIŠKŲ NEBUS?

II

Daugybė pasakų sukurta apie vokiečių miškus, kiek ten gyveno legendarinių būtybių. Iš jų garsiausias pietvakarinis rajonas, Schwarzwald (Juodasis miškas). Vokiečių ir Amerikos didžioji spauda pranašauja, jog Juodajam miškui ir ateities juda. Dėl to kalti ne vien vakariniai vokiečiai. Tai esanti visos žmonijos problema. Helmuto Schmidto laikais vyriausybė buvo prieštaringa, kaip ir Rytų Vokietijoje, nuo pramonės vartojimo rudojo anglies. Tik V. Vokietijos labiau kontroliuojami išmetamieji dūmai. Kaltas taip pat ir rūgštus lietus. Panašiai kaip Amerikoje ar Kanadoje.

Po II pasaulinio karo vokiečiai manė, kad juo aukščiau bus iškelti pramonės dūmai, tuo bus geriau, jie pakilę ir orą išsisklaidys ir bus viskas gerai. Per trisdešimt metų pastebėta, kad iškeltieji dūmai, jų nuosėdos, vėjų nunešami iki Skandinavijos. Vokiečiai, sakoma, didesni gamtos ir miško mylėtojai už daugelį kitų tautų, tai stengiasi džiūstantius medžius atsodinti. Šiandien jie medelius jau prieš šimtus metų, kai kiti jų kaimynai laukdavo, kad medis pats pradėtų augti. Dabar pastebėjo, kad jų pastangos neduoda tiek vaisių. Medeliai labai dažnai nepriima. Rytų Vokietijoje dar blogiau. Yra jau vietų, kur nei žolė neauga, rašo Gunter Haaf "Monitor" laikrašty.

O kaip yra Lietuvoje? Jeigu mes remtume kitais šaltiniais, Vakarų surinktomis žiniomis, ir sąlytume, jog tenai mažai rūpinamasi miškais, kad iniciatyva paliekama tik vietinėms žinyboms, o viršūnės nieko nedaro, bolševikai ir čia pradėtų rekti, jog šmeižiam "pažangiausių santvarką". Tačiau reikia pasiklausti ok. Lietuvos miškininkystės žurnalą "Mūsų girios". Praėjusių metų 11 numery rašoma: "Mūsų respublikoje didžiausias neigiamas atmosferos oro užterštumo poveikis miškams (daugiausia spygliuočių) pastebimas prie chemijos įmonių. Ypač tai akivaizdu šalia Jonavos gamybinio susivienijimo "Azotas", kuris pirmąją savo produkciją pagamino 1965 metais. Kaip parodė LMUMTI mokslinės bendradarbiės V. Stravinskienės dendroklimatologiniai tyrimai, jau 1968 m. pastebimai sumažėjo radialinis prieauglis eglynuose, o nuo 1971 m. ir pušynuose. Pradedant 1975, neigiamas gamyklos poveikis sustiprėjo, o 1977-1979 metų laikotarpiu arti gamyklos esančių spygliuočių medynų prieauglis sumažėjo 40-60 proc., medynai pradėjo masiškai džiūti".

Toliau tam patiam žurnale rašoma, jog spygliuočiai medynai intensyviausiai džiūsta į šiaurės-rytus nuo Jonavos, t.y. vyraujančių vėjų kryptimi. Pirmieji 1,5 hektaro miško nuo to fabriko žuvo 1974 metais, 1976 tas plotas padidėjo iki 6 ha, o 1978-1979 metų laikotarpiu, padidėjus užterštumui ir turbūt dėl nepalan-

kių kitų sąlygų žuvusių ir stipriai pakenktų medelynų plotas padidėjo iki 488,2 hektaro. Šiuo metu žuvę ir intensyviai džiūstantys medynai yra zonoje, kuri tęsiasi 4-5 km nuo gamyklos šiaurės — rytų kryptimi. "Čia iškirsta apie 400 ha pušų ir eglių medelynų, o apie 1500 ha vykdomi intensyvių sanitarinių kirtimų". Pripažįsta, kad jau dabar, praėjus vos septyniolikai metų nuo fabriko paleidimo į darbą, iki 10-12 km pastebima į blogą pusę pakitusi miško aplinka.

Jonavos "Azoto" fabrikas yra tik vienas iš daugelio kitų pramonės kombinatų, dabar įsteigtų Lietuvoje, kurie teršia orą ir naikina gamtą. Prie to reikia pridėti gamtos užteršimą pasauliniu mastu, kuris savo ruožtu paliečia ir Lietuvos augaliją. Pasaulis dar per mažai įsisąmonęs, jog jau beveik per vėlu kas nors daryti, sulaikyti augalijos naikinimą, pažaboti pramonės taršą. Brazilijos Amazonės miškų masyvus iki šiol yra vienintelis gamtos rezervatas, kuris padeda išlaikyti šiojią tokią gamtos pusiausvyrą, apvalio orą, leidžia žmogui kvėpuoti. Bet žmogus, turintis patogumų išskodamas, jau pasikėsina ir į Amazonės miškus, tiesa keliu, ruošiasi statyti aerodromus, kurs miestus, statys fabriko kaminus. Pati žmonija sudarys sąlygas negalimas gyventi žmogui, ir prie to einama sparčiai.

Kas daroma augmenijai gelbėti? Kai kur daroma kas tik galima, kitur nepakankamai daroma arba nieko nedaroma. Amerikoje stengiamasi vietoj dešimt iškirstų medžių bent tris atsodinti; Vokietijoje, Japonijoje rengiamos medžių sodinimų šventės, medeliais stengiamasi apasodinti sodybas, pakeles, ruošiasi statyti aerodromus, kurs miestus, statys fabriko kaminus. Pati žmonija sudarys sąlygas negalimas gyventi žmogui, ir prie to einama sparčiai.

Miški — žemės plautė. Apeikaujami, jog vienas hektaras miško per metus perdirba apie 500 tūkst. kubinių metrų oro ir patenka 30 žmonių deguonies poreikius. Rodos taip aišku jau ne nuo šiandien miško, medžio ir kiekvieno augalo svarba žmogui, bet nedaug kas apie tai galvoja ir veikia augaliją išlaikyti. Prie to dar pamąstina, kad žali plotai gražina kraštą, gražina sodybą ar nedidelį kiemėlį. Ir kaip gaila, kai daugelis negali pakęsti prie savo namų žaliuojančio medžio ir stengiasi jį greitai sunaikinti, o jei medis ir pats nudžiūsta, neleidžia net, kad jam miestas pasodintų naują. Mūsų senoliai anų laikų Lietuvoje taip mēgdavo, tiesiog negalėdavo gyventi be miško, be sodelio, be žaliuojančių krūmų. Ilgai gyveno, buvo sveiki ir stiprūs. Ir kaip keista, kad žmogus teirūpina šiandieną, o ar rytoj, jo vaikams iš viso bus galima gyventi, negalvoja. Visam yra riba, yra riba ir sąlygoms žmonijai išlaikyti.

HARE KRIŠNA PASEKĖJAI — ŽVALGYBOS AGENTAI

KGB budrioji akis mato prieš agentus jau ir religinėse sektose

BS. AS.

Visą Sov. S-gos gyvenimą tvarkanti ir prieš visur ieškanti KGB tarnyba stengiasi atidengti CIA agentus, kur jų galbūt ir nėra. Paskutiniu metu jiems užkluvo Hare Krišna judėjimas. Apie tai praneša NYT korespondentas Maskvoje Serge Smemann, kurio laiškas atspausdintas to dirraščio savaitiniame priede š.m. VII.31 psl. 16.

JAV 1966 m. Jos įsteigėjas, indusas asketas A. C. Bhakti-vendante Swami Prabhupada. Iš sektos pasekėjų reikalaujama atsisakyti visų žemiškų gėrybių, viską atiduoti bendruomenei ir priimti asmenines bet kokias vadovo — guru paskirtas pareigas. New Yorko ir kitų didžiųjų

Sibire, praneša, kad ten buvo sulikviduotas H. Krišna judėjimas ir jo vadovai nutiesti kalėjimo bausmėmis už „parazitizmą“.

Korespondentas aprašydamas šį įvykį nurodė, kad tai grupei (Krišna) priklausantys žmonės buvo suklaidinti importuoto iš Vakarų klaidingo idealizmo. Ir tai esą didžiai apgailetina, nes tokia veikla nukreipia žmones nuo visuomenei naudingo darbo.

Kaltina CIA

Atrodo, kad pirmojo laikraščio įspėjimo nepakako. Šiais metais dienraščiui „Izvestijų“ savaitinis priedas „Nedelia — Savaitė“ atspausdino aliarmuojantį straipsnį apie grėsmingą Krišnos sektos veiklą.

Savaitraštis „N“ gana smulkiai aprašė apie Krišnos padalinio teismą Maskvoje. Visa bėda, kad nei teismo data, nei paskirti „nusiakteliams“ bausmės nėra išvardintos. Straipsnio autoriai Vadim Kassis ir Leonid Kolesov (Past. be abejo KGB spaudos sk. pareigūnai, aut.), aprašydami Krišnos organizaciją teigia, kad „pastaroji yra vadovaujama amerikiečių. Jos aukos yra dvasiškai sužaloti asmenys, o organizacijos vadai nei daugiau, nei mažiau — CIA agentai“.

Straipsnio autorius pastebi, kad sovietų vyriausybės neapykanta bet kokiai religijai nėra naujas dalykas. Ir oficialių įstaigų pastangos apsausti Krišnos religinę sektą kaip pagrindžio organizaciją, primena bolševikų išpuolius prieš iš Vakarų atklydusias Jehova liudinin-kų ar Pentekostalistų sekas.

Neperseniai viena jauna amerikietė, dirbusi kaip vaikų auklėtoja vieno amerikiečio Maskvoje akredituoto diplomato šeimoje, buvo išstremta iš Sovietų Sąjungos. Nusikaltimas — ji dalyvavo viename „nelegaliame“ Jehovos liudinin-kų susirinkime, na, ir palaikiusi „ryšį“ su CIA.

Kodėl KGB susirūpino?

Tiesą pasakius, vakariečiai stebėtojai nei Maskvos, nei kitų miestų gatvėse nėra pastebėję ružavomis paklodėmis apsiengusių H. Krišnos pasekėjų. Pastarieji vyriausybės išpuoliai prieš šios sektos šalininkus taip pat nebūtų galima klasifikuoti

kaip prieš religiją nukreiptą akciją. Tad, kur gi šuva pakastas?

Šią valdžios akciją tebutų galima paaiškinti tik tuo, kad šiam religiniam judėjimui priklauso daug vidurinės klases piliečių. Jų tarpe sutinkami išsilavinę, privilegijuoti miestų jaunuoliai. Ankstyvesnės religinės sektos patraukdavo šalininkus iš mažiau išsilavinusių, žemesnėje dirbančių piliečių tarpo.

Sovietų spaudoje išvardintieji Krišnos mokiniai yra inžinieriai, technikiniai darbuotojai bei sportininkai. Bendrai imant, asmenys su aukštesniu mokslu. Paskutiniaisiais metais rusai inteligentai nepaprastai domėjosi iš švėtur užklystančiomis idėjomis, nieko bendro neturinčiomis su sovietine ideologija. Taip pvz., juos domino egzotiškos Rytų pasaulio filosofijos bei išgydymas giliai tikintų asmenų. Tačiau anksčiau vyriausybė ne per daug kreipė dėmesį į šiuos nukrypimus.

Tikėtina, kad H. Krišnos judėjimas sukėlė Kremliaus vadų baimę. „Nedelia“, atvaizduodama „baisius“ jaunų žmonių susinaikinimo pavojų, ironiškai rašo: „Taigi, ši „Tarpautinė Krišnos sąžiningumo visuomenė“ tariamai pseudoindų mistišką sektą savo esmėje yra antikomunistinė. Šis Krišnos judėjimas kviečia savo narius išsilaivinti iš tikrovės, nes visas gyvenimas tėra tik iliuzija, sapnas. Tuo būdu asmeniui neverta rūpintis savo darbo vaisiais, jis turi mesti į šalį visuomenei naudingą veiklą, jam nėra nei tėvynės, nei šeimos, nei jokių artimųjų, telieka tik viena viską apimanti meilė Dievui!“

„Nedelia“ išvedžiojimai

Savaitraštis nesidomi Krišnos sektos veikla Vakaruose. Žurnalistas kaltina Maskvos skyriaus vadovą — guru Vladimir Kritski, 32 m. amžiaus, ir Sergej Kurkin, 19 m. amžiaus, kuriems primateama narių verbavimas ir Krišnos mokslo platinimas.

Jauna moteris vardu Elena P. galėjusi tapti iškilia sportininke, bet ji sukižo 1979 m., kai susipažino su kaltinamaisiais. „Staiga kažkas nutiko“, rašo „N“. „Lyg Elena būtų pakeista į kitą žmogų: ji pametė namus, tapo atšiauri, isteriška. Ji pradėjo nekęsti savo tėvų. Jūs valgoite mėsą“, ji pasakė tėvams, ir po mirties jės pavirsite į kiaušius“.

Mergina metė studijas institute ir nekreipė dėmesio į sergančią motiną. „Ir taip buvo sugriautas gyvenimas

jaunos daug žadančios merginos — sportininkės. Ir ne vien tik jos vienos. Neuzgintinamas faktas yra tas, kad Krišnos mokslo pasekėjai negali sugrįžti į normalų gyvenimą be psichiatrinio gydymo. (Past. tikėtina, kad tokie „bepročiai“ yra siunčiami į KGB kontroliuojamas durnių ligonines, aut.).

Visur mato JAV ranką

Savaitraštis toliau išvedžioja, kad viliojimas normalių žmonių į antisocialines organizacijas yra ne kieno kito, bet tik JAV „specialių tarnybų“ darbas. Šiuo atveju surastas ir atpirkimo ožys — agentas Robert Campagnola. Jis yra vienas iš 11-kos originalių kunigų — gurų iš įkurtosios Krišnos sektos. „Nedelia“ apyskaitą pradeda šia scena: „Mr. Campagnola guli išsitiesęs ant sofos viename bute, o jo pasekėjas Sergej Mitrofanov plauka Campagnola kojas!“

Giliau patyrinėjus Campagnola biografiją paaiškėjo, kad palaimintasis turistai yra ne kas kitas, bet ilgametis CIA agentas. Specialybė — ideologijų suniekinimas (suprask: marksistinių). Tokios organizacijos tikslas yra visuomenės nuomonės kontrolė, studijavimas politinės orientacijos viename ar kitame politiniame sambūryje. Šiuos faktus žinant, galima suskaldyti pažangiųjų (atsait: marksistų-komunistų) judėjimą. Ir tai galima taip lengvai atlikti prisidengus „kilnių religinių misijų“ skydu“, rašo „Nedelia“.

Visokių atveju KGB pareigūnai dar kartą pateisino savo veiklą, įrodydami savo „prezidentui“ J. Andropovui, kad jo ilgus metus vadovauta KGB ir be jo budrios akies suranda „prieš“ ir ten, kur galbūt jų nėra.

ŠIAURĖS NORVEGIJOS KATALIKAI

Negausių šiaurės Norvegijos katalikų sielovada yra patikėta vokiečiam Švento Sėimos misionieriams, kuriems vadovauja Trimso vokiečių Goebel. Šiomis dienomis vyskupas Goebel pašventino naują katalikų bažnyčią Bodo uostamiestyje Arktikoje. Vyskupui patikėta šiaurės Norvegijos bažnytinė provincija, yra milžiniška, beveik negyvenama teritorija, kuri siekia šiaurės polių. Katalikų jėga tėra tik apie šimtą. Katalikai ir visoje Norvegijoje sudaro nežymią mažumą: iš bendro keturių milijonų krašto gyv-ventojų jų tėra apie 16 tūkstančių.

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

70

— Ką aš rašysiu apie Sibirį? — skundėsis jis dėdei. — Ir vengrų kalbą gerokai pamiršau, kišu vis rusiškus žodžius, net žmonės prunkčia klausydami mano kalbos.

— Nieko, Gerogijau, — ramino jį dėdė. — Rašydami atsiminsi kalbą. Rašant ji tau lengviau sugrįš. Bandyk!

Bandė... Rašė, braukė ir iš tiesų kalbą sugrįžo. Prasiveržė beveik krioklio verpetais. Nieko neslėpdamas aprašė paprastus Sibiro žmones, jų vargus, jų kovą su šaltom žiemom, su sniegu ir vėju aukštomis pusnėmis užverčiančiais kelius, trobelių langus ir duris, net baisy išėiti į lauką. Parašė apie vasaras, kai uodai spiečiais atlekė siurbia kraują, apie sunkią katorginko dalią kasyklose, rasti plukdytą srauniose ir pavojingose upėse.

Skaitydami jo rašinį redakcijoj, kai kurie stebėjosi, bet nepeikė jo atvirumu.

— Žiūrėsim...

— Žiūrėsit? Ką tai reiškia?

— Žiūrėsim ką vyresnysis redaktorius ir partija pasakys, — burbtelėjo vienas, bet nieko po to iš jų negirdėjo.

Raštus, kuriuose nėra standartinio liaupsinimo ar įprastinės išsireiškimo formos pagal partijos liniją, jie laikė archyvuose. Tegu... Tegu bent patys

pasiskaito, tegrauzia juos mano žodžiais... Tegu dreba iš baimės, kad ir jiems kada nors taip gali atsitikti. Žinos, kaip neteisingai rusai baudžia žmones.

Taip maistė Zoltanas ir kažko dar laukė, dar vertėsi tais rubliais, kuriuos uždirbo Sibire. Tačiau ilgai taip sėdėti negalėjo. Nutarė aplankyti Šandorą, gyvenantį ūkyje prie Autrijos sienos. Ten, kai Zoltanas, vengriškų papročiu, su perdėjimu jam išdėstė savo nesėkmes, Šandoras juo netikėjo.

— Kodėl tau taip? Aš čia esu patenkintas, ponas Zoltanai, — kalbėjo paprastas ir gerokai svorio uždėjęs draugas iš Sibiro.

— Matosi, — Zoltanas žiūrėjo į jo pastorėją. — Dirbu, valgau ir moterys mane mėgsta — jų netrūksta. Pasakoju keisčiausias Sibiro istorijas, kai ką dar išgalvodamas, — mirtelėjo Zoltanui šelmiškai, — o jos tik klausos išsižiojusios. Gaili manęs ir myli. Dar niekam nesakiau, kad palikau ten savo užbeję, bet gal ir tuo niekas nesipiktintų. Kaip tu galvoji, ką?

— Nežinau...

Paprastam, be didelių principų žmogui, gyvenančiam tai su viena, tai su kita moterim, atrodo, kad čia, kaip ir ten, gerai. Kas jam? Šandoras nesuporto, kad žmogaus siela gali blaškytis ir daužytis nerasdama tinkamo peno, nes jam užtenka tik šilumos, maisto ir moters. Zoltanas taip galvojo, bet netaisė savo draugo. Ir jis būtų norėjęs turėti tokias pat pažiūras į viską, bet žinojo, kad jos ne jam. Nemokės gyventi taip, kaip Šandoras, kuris ištrėmė jam buvo reikalingas.

Staiga Zoltanas, tarp kitko, paklausė, kaip toli nuo čia siena su Austrija? Šandoras parodė sieną ir pasakė, kad vienas kitas vis praeina į Vakarus. Bet jie ešą kvaišeliai...

Šnekučiuodami vaikščiojo pievomis ir šilėmis,

Zoltano akims nuolat kryptant į sienos pusę, negirdint nė ką jo draugas plepa. Supratęs Zoltano lankymosi tikslą Šandoro veidas ūmai pasikeitė, jis pradėjo sunkiai alsuoti ir piktai pasakė:

— Tai aš tau daugiau ne draugas?

— Kodėl?

— Tu manęs net negirdi. Tu vis žiūri į sienos pusę, lyg ten būtų tavo laimė. Nebūk kvailas. Be to, matau, kad ne dėl manęs, ne dėl savo tremties draugo tu čia atvažiavai, ar ne?

— Nieko panašaus.

— Tu man nemeluok! Skaitau tavo mintis, ponas Zoltanai, — kreipėsis prieškariniu „ponu“. — Tau pasakysiu. Tu darai didžiulią klaidą, galvodamas, kad anapus yra rojus. Koks iš tavęs vengras, jei nori palikti tėvynę, iš kurios tavęs nevaro ir apie kurią mudu abu tiek prisvajojom Sibire. Pažiūrėk į šiuos laukus, šilus, vynuoges, žmones ir merginas. Ar kitur visa tai rasi?

Šandorai... tu mano Šandorai, Zoltanas norėjo aiškinti ir teisintis. Aš trokštu čia, mirštu iš lėto nuobodulio dėl propagandos laikraščiuose, kine, teatre ir knygose. Bet tu to nesuprasi. Kaip tau išaiškinti? Šitoje santvarkoje iš manęs tėra tik pusė žmogaus. Mane smaugia valdžios metodai, stokoja objektyvumo ir jos elgesys su manim, tartum su mažu vaiku. Pasakėleimis bando apgauti, kad imtume jos karčius vaistus. Aš negaliu jų imti — esu pasaulį matęs, subrendęs žmogus.

— Ne, Šandorai, — galų gale atsakė Zoltanas.

— Aš negalvoju apie sienos perėjimą. Tai būtų mano paskutinis žingsnis. Dar bandysiu gyventi savam krašte kiek išgalėsiu, prisiėkiu tau tarsi mudu stovėtum prie Petofo karsto. Bet...

— Kas?

(Bus daugiau)

Praeitis yra ateities pranašas.

Byron

Aš manau, kad ateitis yra tik per kitus vartus įėjus praėjus.

Pinero

Kauno rotušė

TUKSTANTIS VELNIŲ KAUNE

Lietuva yra labiausiai uždara, tačiau pati žavingiausia iš trijų Pabaltijo sovietinių respublikų.

Kitaip negu Estija ir Latvija, šis kraštas už Kuršių Neringos yra katalikiškas. Lietuva, kad ir Danijos dydžio, yra tačiau visai uždara nuo kitų kraštų.

„Mes turime per mažai viešbučių“, — toks yra nuolatinis atsakymas klausiantiems, ką pagaliau toji provincija gi turi paslėpusi, kad taip nepraeinama.

Daugelis turistų yra tų senųjų emigrantų, kurių vaikais jau nebemoka tos kalbos, kuri yra kilusi iš sanskrito. Jų tėvynė jau yra pasidariusi Chicago.

Lietuviai didžiuojasi savo gerais keliais ir gatvėmis. Asfaltas ir visos gerai užlygintos pasitaikiusios duobelės yra aiškios įrodymai, kur baigiasi Rusija. Autostrada, retenybė sovietuose, veda Vilnius-Kaunas-Klaipėda. Tenai pakrantė ir Neringos smėlynai jau visai išvalyti nuo anksčiau įvykusios aliejaus taršaties. Tai gi sovietiniai atostogautojai, kurie į čia suvažiuoja maudytis ir prisigerti iki soties pieno, nerizikuoja išeiti purvinomis kojomis. 30 kilometrų nuo Vilniaus priartėjame prie Lenkijos-Lietuvos sienos, kame dar tebestovi muitinės namas, lyg koks istorinis atminimas tam taip dažnai žiauriai draskomam ir dalomam kraštui, o tačiau tokiame galingame praeityje. Važiujame pro žalius kalnelius, ežerus, miškelius, kolchozus, žydintias pievas rūgų laukus, žuvedras, nusileidžiančias ir violetinius lupinų laukus. Kelio ženklai rodo vedant į Kaliningradą, anksčiau Karaliaučius, ir Sovietską, anksčiau buvusią Tilžę. „Inturisti“ palydovė mums aiškina apie 4 skirtingus regionus ir lietuvių tipus. Aukštaitija rytuose, tai yra „Lietuvos Šveicarija“, su skaniausiu alumi. Žemaitija iš vakarų ir šiaurės pasižymi savo derlinga žeme ir istorinėmis kovomis su vokiečių ordiniais. Pietuose — švelnūs ir vaišingi žmonės, vaišins svečių bulvinius blynus, skanių rūgščių pienu ir varške. Dar yra „Suvalkai“, besirubėjuojantieji su lenkais, jie ypatingai savybių neturi. Nemuno ir Nerės sankryžoje guli Kauno miestas, su 400.000 gyventojų, 700 metų senumo. Įspūdį sukelia miesto rotušė, vadinama „Bal-

taja gulbė“, truputis gotikos, šiek tiek renesanso, o likutis klasinis. Čia dabar yra Vedybų biuras, lankomas baltai pasirengusių merginų, kurioms tik trumpas, per aikštę, yra kelias į Baziliką religinio palaiminimo paprašyti. Lietuva, kuri vėliausiai priėmė krikščionybę, dabar yra atkakliausiai kovojanti su ateizmu.

Lietuva, kartu ir Vilnius, 1939 metais buvo sovietų armijos „išvaduota“. Tačiau rašant pamirštama, kad tai yra „Stalino-Hitlerio“ paktų rezultatas. Vokiečių okupacijos laikais čia buvo 80.000 žmonių nužudyta — lietuvių, žydų, rusų.

Kaunas darp išpūdį sovietinio didmiesčio, architektūra, gatvės, nauji pastatai, kaip kokios dėžės sovietuose. Tačiau gyvenimo standartas, prekės krautuvėse yra jau geresnį išpūdį paliekančios, negu ktuose sovietiniuose kraštuose. Pavyzdžiui, Laisvės alėjoje kavinė, lauke, po saulės skėčiais stalai, patogūs, įspūdinga. Tiksliai ledus serviuoja jau ištirpusius. Padavėjas, pečius patraukusi, paaiškina lyg niekur nieko, kad, esą, neveikia šaldytuvai. Svetimtautiui nėra nieko kitą daryti, nors ir negali valgyti tokių ledų, tačiau prisieina visticiek mokėti. Tačiau prie sekancio stalo sėdintieji lietuviai elgiai jau kitaip. Jie griežtai pareikalauja skundų knygos. Po ilgesnių kalbų, ateina pats administratorius. Aišku jis bando visap aiškintis ir atkalbinėti nuo įrašo į skundų knygą. Esą kalti gi yra „biurokratai“. Tačiau negali įsivaizduoti tokios scenos Maskvoje. Tenai negali būti jokių nepatenkintų svečių. Lietuvių tonas yra kitoks — sąmoningas, tačiau švelnus.

Mačiau senamiestyje restauruojamą katalikų bažnyčią, kuri atrodo gerokai apgruvusi. Tačiau tai yra daroma pačių parapietų lėšomis. Ten pat, už mūrinės sienos, yra prisiglaudusi vienintelė Kunigų seminarija, lyg kokia oazė bedieviškame pasaulyje. Tačiau Antikristas yra netoli. Tūkstantis velnių laikosi vadinamame „Velnių muziejuje“. Pradininkas to visos liūdno juoko yra dailininkas Antanas Žmuidzinavičius. Pradžią buvusi tokia: Jo draugas, Kauno kunigas, neturėjo vilties jam įkvėpti religijos. Paėmęs Šv. Antano,

KAD TAPČIAU AUDRŲ NEBIJANČIA ASMENYBE

Naujas pagrindinis „Lietuvos ateities“ numeris

Vakaruose iš Lietuvos yra gautas pagrindinio jaunimo leidinio „Lietuvos ateitis“ šeštasis numeris. Leidinys turi 21 didelio formato glaustai prirašytą puslapį. Viršelyje įrašytas šūkis: „Užtrauksim naują giesmę, broliai, kurią jaunimas tesupras!“

Stambia antrašte pirmajame puslapyje „Lietuvos ateities“ redakcija trumpai nuskaido laikraščio programą: „Kad mūsų pėdos, įmintos žemėje, būtų teisingos, kad jos taptų ateities kartoms — takais!“ Pirmuoju, pagrindiniu straipsniu leidinys atsako į klausimą: „Koks turėtų būti jaunuolis (-ė)?“. Pradedamas dialogas su savimi, straipsnio autorius daro išvadą: „Aš suprantu, kad, norėdamas būti tikru lietuviu, pirmiausia privalau būti geru kataliku. Priešingu atveju aš neįstengsiu nugalėti pirmo, didžiausio ir svarbiausio priešo — savo ydų, nepaklūsnių iš kasdienybės dulkių, likusių pilkas ir mano geri norai tapti asmenybe išnyks, kaip oazių mirazas dykumoje“.

Toliau laikraštis jaunimui pasiūlo išties asmenybės ugdymo programą: turėti aiškų protą; išsugdyti tvirtą būdą; puoselėti jautrią sąžinę; turėti gilų tikėjimą; išsugdyti kilnią širdį; palaikyti kovingą dvasią. „Kritiškiausiais momentais tautą gali išgelbėti tik asmenybės“. Nurodęs keletą konkrečių pavyzdžių, leidinys straipsnį baigia ilgu sąžinės belaisvio jaunuolio Juliusa Sasnausko laišku iš Sibiro tremties. „Padarykite išvadas ir klauskite savęs: ką turiu sąvėje keisti, kad tapčiau audrų nebijančia asmenybe? — baigia straipsnį „Lietuvos ateitis“.

Toliau „Lietuvos ateitis“ pateikia ilgesnį apmąstymą: „Lietuva — mano Tėvynė (Vasario 16-tąją minint)“. Poezijos posmais perplinta istorinį apmąstymą leidinys baigia, išreikšdamas Lietuvos jaunimo įsitikinimą:

triuškinančio velnią, medžio statulą, perlauižę ir dvi dalis. Šventąjį kunigą pasilikęs sau, o velnią dovanojęs savo draugui Antanui Žmuidzinavičiui jo gimtadienio proga. Ir taip prasidėjo privatus rinkinys. Lietuvių pasakos daug kur surištos su velnių legendomis.

„Atomu ginkluotas mūsų priešas išsigąsta šeštos klasės mokinuko sąsiuvinėje nupieštos Trispalvės, ar paprastu pieštuku išvėdžiuoto užrašo: „Atiduokite Lietuvą lietuviams!“

Jie bejėgiai prieš meilės ir ištikimybės Tėvynei dvasią. Bejėgis jų melas prieš tiesą! Bejėgiai ginklai ir kalėjimai prieš laisvės ilgesį!...

Ilgesniu straipsniu leidinys primenamas prieš trejus metus miręs ir Kybartuose palaidotas kunigas Virgilijus Jaugelis. Jo asmenybė ir šiandien viečia Lietuvos jaunimui. Skyriuje „Istorijos vingiuose“ „Lietuvos ateitis“ pradeda spausdinti Broniaus Daunoro 1943 metais parašytą knygą „Čekisto nuguose“. Pagaliau, žinių skyriuje po Vinco Mykolaičio — Putino žodžiais „Ir tribunolus išdidžiai teisiuosius smerkia žmogžudžiai!“ leidinys komentuoja kun. Alfonso Svarinsko teismą ir kun. Sigitą Tamkevičiaus areštavimą. „Netekome dviejų brangių kunigų. Pastarieji įvykiai neišgąsdino, bet padarino, uždegė aukos, ryžto ugnelę jaunimo širdyse. Reikia tikėti, jei Dievas laimins, bus naujų svarinskių, naujų tamkevičių, naujų tautos ir Bažnyčios švyturių“.

D. H. Burnham buvo vienas praeitojo šimtmečio geriausių architektų. Jo žvaigždė ypač pakilo 1893 m. Chicago Pasaulinės parodos pastatus planuojant.

Jis savo jauniesiems bendradarbiams pasakė: „Venkite mažų planų. Jie neturi galios sudominti žmogų ir dažnai lieka neįvykdyti“.

Jei mes mąstome mažų mastu, mes tokiu pat mastu kalbame ir veikiame. Mūsų pasaulis pasidaro lyg dviejų kvartalų mažasis pasaulis. Dažnai neįsąsąmą įgyjame „dviejų blokų“ pasaulėžiūrą.

Kristus ragina mus siekti aukštų idealų, sakydamos: „Meskite tinklus kur yra giliau“. Siekimas praplėsti akiratį yra naudingas tavo sielai. Jis atneša Dievo palaimą ir išsukia tavyje galias, kurių tu nebūtum nei pastebėjęs savyje.

K. Barauskas „Prisikėlimo žmonės“

GROBIO IR NAIKINIMO ŽYGIS

Z. RAULINAITIS

„Lietuvos Karinės Istorijos raštai“. Išleido „KARYS“ 1979. Spausdino Tėvų Pranciškonų spaustuve Brooklynne. Didelio formato, 176 pusl. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu 10.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 54 ct. valstijos mokesčio.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED — MOTERY:

Live-in: Loving, reliable care for 2 pre-school children. Hrs. flexible. Salary open. Some English. Non-smoker. Own rm, TV, bath. 1 block to train. Recent references.
Tel. — 835-3132

Reikalinga šeiminiškė prižiūrėti senyvo amžiaus lietuvių moterį. Gyventi vietoje, arti Lemont, Ill. Pageidaujama turinti automobilį, bet nebūtinai. Prašome kreiptis į Bob Dargis telefon. 744-6939 nuo 9 v.r. iki 5 v.v. pirmadienį, penktadienį arba skambinti 636-2315, kreiptis į Josephine Dargis po 6 val. vak. arba savaitgaliais.

WANTED

HAIRDRESSER

FOR WOMEN AND MEN

Full or part time
Open 7 days a week.
8045 N. Milwaukee Avenue
CALL — 965-9504

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8068

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENE

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.

2606 W. 69th St., Chicago, IL 60629

TEL — 925-2787

ISIGYKITE DABAR

KRAŽIAI

Redagavo

PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidinyje didelio formato, turinti daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražių klubas, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuve. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

MISCELLANEOUS

BENDRAS NAMO REMONTO DARBAS

Medžio & Kanalizacija

Geras darbas — Prieinama kaina.

Kreiptis į WALT — 749-2146

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago, IL 60629

Chicago,

Po vieno koncerto Chicagoje: M. Remienė, muzikas A. Vasaitis, sol. G. Čapkauskienė ir B. Bagdonienė.

PASITINKANT NAUJĄ ČAPKAUSKIENĖS PLOKŠTELĘ

Džiugu, kad ir praėjus didinoms Pasaulio Lietuvių dienoms ir siaučiant vasaros karščiams, mūsų kultūrininkai dirba. Mūsų kultūrinis lobiš vėl padidėjo tik ką pasirodžius solistės Ginos Čapkauskienės plokštei.

Prieš porą metų čia Chicagoje buvo suorganizuotas komitetas tai plokštei išleisti. Pirmininkavo Jonas Talandis. Buvo ir daugiau pagalbinų talkininkų kitose lietuviškose apylinkėse, tačiau šiais infliacijos laikais komitetai nepajėgė sutelkti pakankamai lėšų. Taigi, pačiai solistei reikėjo ne tik plokštelę įdainuoti, bet jai atiteko galutinai darbai, finansinė našta ir pagaliau dabar pats plokštelės platinimas. Man pačiai pirmąjį gavus tą plokštelę, net solistei nežinant, kilo smalsumas užkalbinti solistę.

Mielą Giną, sveikinu su nauja, gražiai apipavidalinta plokšte. Pirmiausia kas į akis krinta, tai naujos dainos, kaip jaunų kompozitorių A. Stankevičiaus „Vandens malūneliai“, arba J. Govedo „Serenada“. Juk kiekvienas solistas ar solisto svajonė išleisti plokštelę ir ne bet kaip, o su orkestro palyda, kokią Tu turi, Pasakyk, ar pati esi ta plokštele patenkinta?

Sunku būtų pasakyti, ar esu tikrai patenkinta ar ne, tačiau prie esamų sąlygų padariau viską ką galėjau. Mūsų rinka, t.y. lietuviškos muzikos mylėtojai, mažėja. Taigi ir leis-

dama šią plokštelę, daug dėmesio kreipiau pasirenkant dainas į antrąją plokštelės pusę. Pirmoji pusė — lietuvių kompozitorių dainos, dainuotos daug metų koncertuose. Kai kurios dainos man specialiai parašytos. Lietuviškų dainų žodžiai išversti į anglų ir prancūzų kalbą, kad jie suprastų apie ką aš dainuoju. Antroje pusėje — lengvesnės dainos, kadangi neturint pilno orkestro, negalėjau ribotis operų arijomis.

Štai plokštelė. Pasirinkai lietuvių kompozitorių B. Budriūno, J. Stankūno, G. Gudauskienės, A. Stankevičiaus ir J. Govedo, o taip pat kitataučių V. Herberto, W. A. Mozarto, R. Siczynski, F. Flo-towo ir J. Strausso kūrinių. Kas patraukė Tave prie šių kūrinių? Melodijos, nuotaikos, muzika koloratūriniam sopranui — dar kas kita ar viskas kartu?

Man atrodo, kad mano pirmas atsakymas atsako ir į šį klausimą. Gal tik galėčiau pridėti, kad pasirinkau dainas, kurios tinka mano balsui ir kurios turėjo pasisekimą mano koncertuose.

Buvo susiorganizavęs nemažas komitetas Chicagoje ir keli mažesni kitose vietovėse. Ar tas padėjo plokštei išvysti pasaulį?

Didžiausia pagalba, žinoma, atėjo iš Chicago. Po to sekė Montrealis, St. Petersburgas, Londonas, Ont., Miami, Torontas, Hamiltonas, Los

Angeles, Kanados Lietuvių fondas, kelios organizacijos Montrealyje, na ir, žinoma, Aušros Vartų parapijos klebonas J. Kubilius, S.J. Visos padėkos išspausdintos specialiaime lape. Kai kurios kultūrininkams reikalingi remti organizacijos neparodė jokio susidomėjimo. Tiems žmonėms neįdomu palikti ateinančioms kartoms, ką mes kūrėme ir kokia buvo lietuviška daina. Liūdna yra ir tai, jog kai kurios rimtos organizacijos man asmeniškai padėjo pagalbą, bet dar iki šios dienos jokios jos nesulaukia. Esu patenkinta, kad atsirado žmoniai, kurie tikrai man nuširdžiai padėjo. Ir štai turime plokštelę. Asmeniškai Tau, Maryte, ir J. Talandžiui esu labai dėkinga.

Tavo plokštelė yra aukšto lygio, o šiais laikais mūsųose plokštelės sunkiai platinamos. Dar vis matyti krautuvų lentynose kai kurių solistų plokštelės išleistos prieš kelis metus, neparduotos. Žinau, kad Tavoji pirmą plokštelę jau seniai išparduota, o kokio pasisekimo tikiesi su šia? Ar turėsi plokštelės supažindinimo vakarą ir kur?

Pirmoji laida anos plokštelės jau visa išplatinta, nes daug išsiųsta mecenatams ir anksčiau užsisakiusiems. Daug išparduota Montrealyje, kitataučiams, kur aš nuolat dainuoju. Rugsėjo vidury išėina antrąji. Ji bus platinama Montreale muzikos krautuvėse. Norint plokštelę užsisakyti, — rašyti šiuo adresu: G. Čapkauskas 854 - 39th Ave. La Salle Que. H8P 2Y5 Canada.

Plokštelės kaina Amerikoje \$12.00, kasetės \$10.00, Kanadoje \$14.00. Supažindinimas su plokštele rugsėjo 9 d. Chicagoje, spalio 1 d. — Montrealyje, spalio 8 d. — Detroit, spalio 30 d. — Hartforde. Montrealyje dar turėsi supažindinimą prancūzų publikai. Planuojami ir kitose miestuose.

Esi apkeiliavusi veik visus pasaulio kraštus: Šiaurės ir Pietų Amerikas, V. Europą ir Australiją, kur tik yra didesnės ar mažesnės lietuvių kolonijos. Ką dabar veiki ir kokie Tavo planai? Jau seno-

kai girdėjome Tave dainuojant Chicagoje, gal pramatai kokią koncertą?

Po plokštelės supažindinimo Chicagoje turėsiu 10 koncertų. Lapkričio 5 d. Toronte dainuosiu soprano partijas

dviuose latvių kompozitorių kantatose su 140 asmenų choru ir su pilnu simfoniniu orkestru. Chicagoj artimoj ateityje nieko nėra sutarta. Taip pat planuoju vykti į tolimus kraštus. Marija Remienė

PADĖKA

1983 m. gegužės 31 d. po sunkios ligos mirė mūsų brangiausias vyras, tėvelis ir senelis

A. † A.

Architektas Jonas Mulokas

Gimė 1907 m. gruodžio 18 d. Jusegiryje, Kvetkų valsč., Rokiškio aps. Palaidotas 1983 m. birželio 4 d. Forest Lawn Memorial Park kapinėse, Lietuvių sekcijoje, Glendale, California.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams, kolegoms ir visiems prietaisams už dosnias aukas: Tautos Fondui, Lietuvių Fondui, Balfui, Augsburgio Lietuvių Kryžiaus atstatymui ir Balzeko Liet. kultūros muziejui; už gausias šv. Mišių aukas, pavienes ir ilgalaikes, už kvapių gėlių žiedus, už paguodos laiškus, užuojautas per spaudą, telegramas ir telefonus.

Ačiū dr. Danutei Giedraitis ir dr. Trečiokui už neužmirštą samarietišką globą velionio sunkiose valandose.

Ačiū prel. dr. P. Celiui už dažną velionio lankymą ligos metu guodžiant ir stiprinant mus visus.

Ačiū jo eks. vysk. A. Deksnui, prel. J. Balkūnui už užjautimą ir maldas.

Ačiū prel. J. Kučingui už velionies aplankymą namuose ir sukalbėjimą rožančiaus ir gilių minčių kalbą apibūdinant velionio gyvenimo siekius.

Ačiū prel. V. Bartuškaui už atlaikymą šv. Mišių ir palydėjimą į amžiną poilsį.

Ačiū komp. B. Budriūnui, A. Jurguičiui, sol. Vitai Polikaitytei — Mūsų žemė Lietuva — R. Dabšui, E. Jarašiūnui, A. Polikaičiui ir B. Seliukui — O didis Dieve — ir visam chorui už nuostabiai jausmingą giedojimą.

Ačiū mūsų bičiuliams karsto nešėjams: dr. S. Babušui, V. Burokui, dr. R. Giedraičiui, G. Leskiui, R. Nelsui ir A. Sekui.

Ačiū mūsų organizacijų reprezentantams Neo-Lithuanams ir skautams, budėjusiems prie karsto garbės sargyboje. Tarusiems atsisveikinimo žodžius: Santa Monikos liet. klubo pirm. A. Markevičiui už organizavimą ir pravedimą velionio pagerbimo; Ramovėnų pirm. A. Audroniui, PLIAIS vicepirm. arch. E. Arbui, korp. Neo-Lithuania vicepirm. prof. E. Jarašiūnui, Ramiojo Vandenyno rajono vadui sk. M. Naujokaičiui, Dailės Meno klubo nariui rašyt. B. Railai ir Plieno ats. inž. Sepečiui.

Ačiū Tautiniams namams ir pirmininkui J. Petroniui. Esame giliai sujaudinti jūsų visų nuoširdumu, kuris padėjo mums pergyventi sunkias atsisveikinimo dienas.

Ačiū visai Los Angeles lietuvių visuomenei, taip gausiai dalyvavusiai šermyse ir laidotuose.

Išėkis ramiai, mūsų brangus, Viešpatyje, šešelyje savo sukurtų paminklų — Tau, Tėvyne —

Žmona Jadvyga, sūnus Rimas su žmona Rūta ir anūkės Undinė, Rima ir Aušra, sūnus Dainius su žmona Loreta ir anūkės Jieva ir kiti giminės.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 1983 m. liepos 30 d. sulaukęs 75 m. amžiaus, mirė

A. † A.

Vacys Vaitkūnas (Vaitkevičius)

Gimęs Lietuvoje, Radviliškio mieste. Tarnavo geležinkelio valdybos mašinų direkcijos Radviliškio, Šiaulių, Klaipėdos ir Vilniaus ruožose.

Liko nuilūdimė Lietuvoje: sūnus Gytis su šeima, sesuo Jadvyga Sneideraitienė su šeima, sesuo Jieva Adomoniene su šeima, brolis Mykolas Vaitkevičius su šeima. Kanadoje sesuo Eliutė Dailidienė su šeima ir Chicagoje brolis Adomas Vaitkevičius su šeima.

Šeštadienį, rugsėjo 10 d., 8 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už velionies sielą.

Nuoširdžiai prašome maldose prisiminti a.a. Vacį Vaitkūną.

Nuliūdę: Brolis Adomas Vaitkevičius ir sesuo Eliutė Dailidienė su šeimomis

A. P.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIS SUKAKTIS

A. A.
Leo Radauskas

Jau suėjo dešimtys metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą, uošvį ir senelį, kurio netekome 1973 m. rugsėjo 6 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti.

Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos rugsėjo 6 dieną 7-tą val. ryto šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje. Šv. Mišios taip pat bus atnašaujamos T. Marijonų ir T. Jėzuitų koplyčiose.

Maloniai kviečiame visus — giminės, draugai ir pažįstami dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Leo Radauską sielą.

Nuliūdę: ZMONA, DUKTĖ, ZENTAS ir ANOKAI

MAŽEIK-A-EVANS

Laidotuvių Direktorai

Laidojame iš 2424 W. 69th Street

Tel. 737-8600

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

MŪSŲ KOLONIJOSE

Waterbury, Conn.

MŪSŲ
AKADEMIKAI

Inž. Jonas Paliulis

Jonas Paliulis, Jono ir a.a. Anetės Paliulių sūnus, baigė inžinerijos studijas Connecticuto universitete ir gavo savo darbo atpidą — Bachelor of Science in Mechanical Engineering ir Material Science diplomus.

Lietuviškoje veikloje, (šalia studijų, o dabar darbo), Jonas uoliai dalyvauja Hartfordo „Berzelio“ tautinių šokių sambūryje, talkina Waterburio lietuviškai radijo programai.

Inž. Jonui, ankstyvoje vaikystėje netekus motinos, Jono tėveliui teko tėvo ir motinos pareigos, kurias jis pavyzdinčiai atliko. Šiuo metu ir dukra Onutė Connecticuto universitete studijuoja pramoninę psichologiją. Onutė priklauso taut. šokių sambūriui ir uoliai ruošiasi ateinančių metų tau-

tinių šokių šventei Clevelande.

Inž. Jonas jau dirba savo specialybėje Hamilton Standard, Div. U.T.C., Windsor Locut, Conn.

Danutė Satkauskaitė, Antano ir Juzės Satkauskų dukra, Bentley kolegijoje Waltham, Mass. šį pavasarį baigė matematikos studijas. Savo kietomis pastangomis užsidirbo du diplomus: vieną iš sąskaitbos ir antrą — bakalaurą iš matematikos.

Danutė, nuo vaikystės Waterburio „Neries“ tunto skautė; kol sąlygos leido, buvo veikli Waterburio tautinių

Danutė Satkauskaitė

šokių šokėjų sambūryje. Vidurinėje mokykloje buvo aktyvi sportininkė, „Field Hockey“ komandoje pasiekusi kapitones laipsnį. Danutė gerai kalba lietuviškai.

Danutės tėveliai veiklūs lietuviškose organizacijose: Antanas ilgametis LB apylinkės vald. narys, Juzė — veikli skautė bei Lietuvių Moterų fed. klubo narė.

Baigusi studijas, Danutė apsigyveno ir įsidarbino Bostone.

Marytė Strungytė

Marytė Strungytė šį pavasarį baigė Quinnipiac kolegiją, Hamden, Ct., įgydama bakalaurą diplomą iš medicinos technologijos ir mikrobiologijos. Būdama kolegijoje, Marytė priklausė „The National Medical Technology Honor Society“ studentų grupei. Marytė jau dirba vienoje Hartfordo ligoninėje. Marytė uoliai dalyvauja p. Dzikienės vadovaujamame Hartfordo liet. tautinių šokių šokėjų sambūryje „Berzelis“. Priklauso ir „Neries“ tunto skautėms. Lietuvių kalbos mokėjimas jai labai naudingas darbovietėje.

Marytė yra Juozo ir Julijos Strungių dukra. Marytė yra jau Amerikoje gimusi lietuvaitė. Strungiai yra uolūs lietuviškų organizacijų rėmėjai ir talkininkai.

APLINK MUS

× „Kai Lietuvoje bažnyčios naikina ir komunistiniai fanatikai deda visas pastangas, kad neįkeltų religinių apraiškų, ne pėdsakų, tai „Lietuvos bažnyčių“ knygų išleidimas išsivijioje yra istorinės vertės amžiams išliekamas darbas. Ačiū autoriui, leidėjui ir knygų išleidimo rėmėjams už didžiulę pastangą.“ — Taip rašo Petras Griškelis, LB Miami apylinkės pirmininkas, siųsdamas užsakymą knygoms.

× Jonas Dekeris, Cicero, Vladas Garbenis, Chicago, ir Petras Mikalauskas, Omaha, yra trys mūsų švietimo ramsčiai, lituanistikos katedros Illinois universitete įsteigti rugpjūčio mėn. įnešę net po 1,000 dol. Katedros organizatorius džiugina faktas, kad jautrios širdies tautiečiai, niekieno asmeniškai neraginami, tokiais didelėmis sumomis — ir tokiu entuziazmu — prisideda prie darbo (mokslo židinio steigimo), kurio reikšmės šiandien dar daugelis „sofistikuoju“ nesupranta. (Mat, katedroj nepasirodys ir nepavargys).

× LB švietimo taryba ir Lietuvių mokytojų sąjunga ruošia dr. Danguolės Tamulionytės naujo vadovėlio nekalbantiems lietuviškai „Lietuviais norime ir būti“ sutiktuvės rugsėjo 18 d. 3 val. p. p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Knygą aptars mokyto. Nida Misiulytė, atvyks ir pati autorė. Bus ir kavutė.

× Pedagoginio lituanistikos instituto valdyba kviečia šiais metais baigusius lituanistikos mokyklų abiturientus, o taip pat ir visus kitus bet kurio amžiaus lietuvius įstoti į institutą ir giliau susipažinti su mūsų tautos istorija, literatūra, kalba, tautosaka. Registracija vyks rugsėjo 10 d., šeštadienį, nuo 9 val. ryto, instituto patalpose Jaunimo centre.

× Cicero LB ruošiamas Tautos šventės minėjimas, kuris įvyks rugsėjo 11 d., prasidės 10:30 val. ryto šv. Antano parapijos bažnyčioje su šv. Mišiomis. Šventės proga pritaikyta pamokslą sakys kun. dr. K. Trimakas. Mišių metu giedos sol. E. Blandytė.

× Romas ir Danutė Ankaičiai, Walnut Creek, Cal., pratęsė prenumeratą ir pridėjo 20 dol. dienraščio parmai. R. ir D. Ankaičius skelbiama garbės prenumeratoriais, o už lietuviško žodžio vertinimą tariame nuoširdų ačiū.

× ARAS — Dėngiame ir taisom visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą. Arvydas Kiela — 737-1717. (sk.)

× Dėmesio! Dėmesio! Norman Burstein (kailių prekyba, 185 N. Wabash Ave.) praneša savo klientams ir prieteliams, kad dėl Žydų Naujų Metų biznis bus uždarytas ketvirtadienį, rugsėjo 8 d., ir penktadienį, rugsėjo 9 d. (sk.)

× Madų parodoje, Putnamo sėselių rėmėjų ruošiamoje rugsėjo 9 d. 3 val. p. p. Jaunimo centre, bus rodomi mūsų darbščiųjų moterų megzti, siūti ir iškrautuvių rūbai. Bilietus galima įsigyti J. ir N. Vaznelių Gifts International krautuvių, 2501 W. 71st St., tel. 471-1421. (pr.)

× Dėngiame ir taisome visų rūšių stogus. Atliekame aluminijaus ir medžio darbus. Esame pilnai apdrausti. Skambinkite Algijai Jasaičui. Tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

× Julius Širka, Chicago, Ill., Kristijono Donelaičio Lituanistikos aukšt. mokyklos direktorius, mūsų rėmėjas, grąžino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Nuosirdus ačiū.

× Lemonto apylinkės gegužinė, kuri įvyks sekmadienį, rugsėjo 11 d., Ateitininkų namuose, Lemonte, bus daug skanaus maisto ir gėrimų. Taip pat bus pravedami vaikučiams žaidimai ir bus vyresniems progą pažaisti tinklinį. Gegužinė prasidės 12 val. po pietų ir tęsis iki saulėlydžio. Svečiai prašomi atsivežti sulankstomas kėdes.

× Julia Mack, (Mrs.), Worcester, Mass., President of the American-Lithuanian R. C. Women's Alliance, mūsų rėmėja, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Cicero Jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ metinis renginys įvyks spalio 1 d., 7 val. vak. Šaulių namuose, 2417 West 43 Street.

× G. Kaufmanienė, Springfield, Va., užsiskė įvairių leidinių ir dar pridėjo 6 dol. auką. Labai ačiū.

× Audra Kubiliūtė, Chicago, Ill., kuri šiuo metu ruošiasi gauti aukštesnį mokslo laipsnį universitete, lankėsi „Drauge“ ir įsigijo įvairių knygų už didesnę sumą.

× Kun. J. K. Butkus, OFM, St. Catherine's, Ont., Kanada, P. Abelskis, Buena Park, Cal., Irena Geležienė, V. Jautokaitė, A. Juodka, L. Jaraš, J. Stanislovaitytė, visi iš Chicago, įsigijo naujausių leidinių.

× Wm. J. Pauzauskis, Attorney at Law, Anchorage, Alaska, užsiskė įvairių leidinių anglų kalba už didesnę sumą per „Draugo“ red. Algį Pužauską ir ta proga pridėjo 14.50 dol. auką. Nuosirdus ačiū. Wm. J. Pauzauskis (Pužauskas) yra trečios ar ketvirtos kartos amerikietis lietuvis, kuris labai domisi savo tėvų ir senelių kilme.

× Jurgis Gylis, Viktorija Musteikienė, Bronius Polikaitis, Marija Mataitis, M. Kapočius, J. Stanislovaitytė, Juozas Sudeikis, visi čikagiečiai, grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Kazys Rožanskas, Chicago, Ill., Valė Sajauskienė, Baltimore, Md., A. Kanapka, Toronto, Kanada, Stanley Senferas, Mechanicsburg, Pa., Ida Šermukšnis, Baltimore, Md., grąžino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Nuosirdus ačiū.

× Kun. J. Grabys, Watervliet, N. Y., kun. Antanas Bertušius, El Paso, Texas, kun. J. Pakalniškis, Brooklyn, N. Y., kun. Juozas Tautkus, Putnam, Conn., mūsų rėmėjai, grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Jonas Pleirys, Chicago, Ill., Futbolo klubo Lituanica veteranas, Jonas Riauba, Toronto, Kanada, Aldona Sandargas, Ormond Beach, Fla., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką dienraščio parmai. Labai ačiū.

× Vytas Vilčiauskas, Roswell, N. M., Romualdas ir Laima Predkellai, Englewood, Colorado, Vytas Cermak, Downers Grove, Ill., P. Bitleris, Detroit, Mich., grąžindami laimėjimų šakneles, atsiuntė ir po 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Petras ir Joana Rudėnai, Westfield, Wisc., lietuviškos vasarvietės savininkai, Jonas Šimukėnas, Milford, Mich., P. Paulauskas, Wisconsin Dells, Wisc., Justina Larsen, Springfield, Ill., atsiuntė po 10 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai ačiū.

× Ona Kovienė, Omaha, Nebraska, Mark Shimkus ir Victoria Melinis, Chicago, Ill., įvairios progomis mokėdami saskaitas, pridėjo ir aukų. Nuosirdus ačiū.

Chicago Aukštesniosios lit. mokyklos mokytojai. Sėdi iš kairės: Eugenija Bielskienė, Danutė Eidukienė, dir. Juozas Masilionis, Rūta Jautokienė, Tėvų kom. narė Audronė Užgiriienė; stovi: Faustas Strolia, Nijolė Pupienė, Dovas Saulys, Rasa Kaminskaitė ir Rimas Černius.

Nuotr. Gintaro Plošo

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MOKSLO METŲ PRADŽIA CHICAGOS AUKŠTESNIOJOJ LIT. MOKYKLOJE

Chicago Aukštesnioji lituanistikos mokykla, veikianti Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., naujuosius 1983-1984 mokslo metus pradeda rugsėjo 10 d. 9 val. ryto. Mokytojų taryba ir Tėvų komitetas prašo, kad nuo 9 val. ryto ligi 11 val. r. persiregistruotų visi (ir pernai lankę) mokiniai, užpildydami registracijos lapelį. Tėvai prašomi tą dieną sumokėti jei ne visą, tai bent pusę mokesčio už mokslą. Tos pareigos atlikimas žymiai palengvina nelegvą Tėvų komiteto darbą.

Tuo pačiu metu kviečiami registruotis ir nauji mokiniai. Baigę lit. mokyklą 8 skyrius priima mi 15 klase be egzaminų. Jie tą dieną tik užsiregistruoja. Nėbaigę turi laikyti egzaminus iš pradžios mokyklos kurso. Jie turi atsinešti skyrių baigimo pažymėjimą. Jų egzaminai pradedami 9 val. ryto. Tuo pačiu metu prasideda patalpus egzaminai ir vasaros darbų grąžinimas. Tos pareigos neatlieka, bus palikti toje pačioje klasėje. Ilgu metų praktika parodė, kad bet koks atidėliojimas labai trukdo mokyklos darbą.

× Dr. Tallat-Kelpša, Evergreen Park, Ill., A. ir B. Kremeriai, Palos Hts., Ill., Kazys ir Sally Sakiai, Glendale, Cal., grąžino laimėjimų šakneles su 10 dol. aukomis. Labai ačiū.

× Kun. Jonas Tamulis, Roscommon, Mich., Kostas ir Aldona Eidukoniai, Tucson, Ariz., Kazys Gudauskas, Baltimore, Md., Vytas Reklis, Walnut Creek, Cal., grąžindami laimėjimų šakneles, atsiuntė po 10 dol. auką. Labai dėkojame už dienraščio rėmimą.

× A. Nagys, K. Balčiūnas, gyv. Lemont, Ill., Stanley Urba, Hickory Hills, Ill., Leonas Barauskas, Melrose Park, Ill., grąžino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Nuosirdus ačiū už vertinimą lietuviško žodžio.

× Salomėja Šmaizienė, Hot Springs, Ark., visuomenininkė, mūsų bendradarbė, grąžino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai ačiū.

× Dr. A. Šlepetytė-Janačienė, Yonkers, New York, mūsų rėmėja, atsiuntė 15 dol. ir grąžino laimėjimų šakneles. Nuosirdžiai dėkojame už lietuviško žodžio rėmimą.

× Ona Kovienė, Omaha, Nebraska, Mark Shimkus ir Victoria Melinis, Chicago, Ill., įvairios progomis mokėdami saskaitas, pridėjo ir aukų. Nuosirdus ačiū.

Registracijos dieną mokiniai turi nusipirkti reikiamą kiekį (apie 8) sasiuvinių ir jiems skirtus vadovėlius, pratimus bei skaitinius. Tėvų komiteto nariai turės išsidėstę visas reikiamas priemones ir pardavines. Vadovėlių ir visų reikalingų mokslo priemonių įsigijimas pirmąją mokslo metų dieną leidžia mokyklai tuoj pat pradėti darbą.

Pamokos prasidės rugsėjo 17 d. 9 val. r. pamaldomis. Tą dieną bus sutrumpintos pamokos, ir mokiniai bus paleisti 12 val. vidudienį. Nuo rugsėjo 24 d. pamokos vyks nuo 9 val. ryto ligi 1:45 val. p. p.

Kviečiame lietuvišką jaunimą mokyti Chicago Aukštesniojoje lit. mokykloje, kurioje dirba šie mokytojai: dir. Juozas Masilionis, Eugenija Bielskienė, Rimas Černius, Danutė Eidukienė, Rūta Jautokienė, kun. Jonas Kitiukas, S. J. Nijolė Pupienė, Faustas Strolia ir Dovas Saulys.

Mokyklos išlaikymu rūpinasi Tėvų komitetas, kurį 1983-84 mokslo metais sudaro šie asmenys: pirm. Juozas Končius, sekr. Laima Vasiliauskienė, išd. Roma Dambrauskienė, knygvėdyba — Vida Damijonaitienė, metrašio reikalai — Irena Zukauskienė ir parengimams — Juozas Račiūnas.

Mokyklos tradicinis vakaras bus lapkričio 12 d. Jaunimo centre.

Juozas Masilionis

LB BRIGHTON PARKO APYLINKĖSE

LB Brighton Parko apylinkės valdybos posėdis buvo rugpjūčio 26 d. 7:30 val. vak. pirm. S. Daulienės bute. Iš 9 valdybos narių dalyvavo 8. Pirmiausia buvo aptarta, kas numatyta rudens vakarui. Dar reikalingi fantai laimėjimui, kuriuos turėtume gauti iš mūsų rėmėjų — geradarių. Vakaras bus spalio mėnesį.

Rugsėjo mėnuo yra LB mėnuo. Bus renkamas solidarumo mokestis ir aukos švietimo reikalams. Rūpestingi nariai jau

susimokėjo solidarumą, bet dar yra nesumokėjusių. Mes tikime, kad jie, pasitaikius progai, sutiks išdėdinti Simą Jokubaitį ar kurį iš valdybos narių ir sumokės, kad valdybos nariai nereikėtų vaikščioti po namus, belstis į duris.

Sužinoję, kad „Margučiu“ reikalinga didelė parama — turį skolų, posėdyje nutarta paskirti 100 dol. auką. Be „Margučio“ būtų nuobodūs vakarai. Susipažinta su naujais aplinkraščiais, pasidžiaugta atliktais darbais. LB krašto valdybos nustatytų aukų dydis išpildytas su kaupu. Gauti padėkos laišukai iš Lietuvos atstovybės ir kitų.

Sios kodencijos valdybą sudaro: pirm. Salomėja Daulienė, vicepirm. Petras Navikas, išdėdintikas Simas Jokubaitis, sekret. Grasiija Meiluvienė, social. reikalams Bronė Rusteikienė, parengimų vadovas Vytautas Dijoškas ir nariai: Valentinas Račiūnas, Vitalius Utra ir Rita Daulienė. Visų valdybos narių telefonai ir adresai yra LB Brighton Parko apylinkės žiniose Nr. 34. Gr. M.

CHICAGOS ŽINIOS

LIETUVIŲ OPERAI TINKAMA SALE

Buvęs Colony kinas ant 59-os gatvės prie Kedzie iš pagrindų atremontuotas ir atstatytas į savo originalią padėtį, kurioje buvo prieš paverčiant jį kinu. Dabar tai bus švarus, modernus teatras, tinkamas didelio masto sceniniam pastatymams. Pastate įvesta naujos elektros ir sanitacijos sistemos, įrengtos naujos išvietės. Visos 1,500 sėdimosios vietos naujai išmūštos, restauruota duobė dideliame orkestrui ir už scenos parūpinata 14 moderniųjų persirengimo kambarių, kuriais gali naudotis daugiau nei 30 atlikėjų. Pati scena yra viena iš didžiausių vietoje Chicagoje — 47 pėdų plo-

Iš V. Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso stovyklos Oberlin, Ohio. Stovyklautojai ruošiasi supažindinti su savo „partija“, kai bus atkurta nepriklausoma Lietuva.

Nuotr. R. Kubiliūtės

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Rugpjūčio 7 d. Santa Monikoje, Kalifornijoje, mirė Gracielos Kuzavinienės tėvelis Juozas Kuzavinis. Velionis buvo gimęs Lietuvoje 1899 m. Nuolat gyveno Argentinoje. Beveik kiekvieną vasarą kartu su savo žmona Ona iš Argentinos atvykdavo į Los Angeles pas savo dukrą Gracię ir žentą Rikį Kuzavinį. Velionis, dalyvaujant šeimos artimiesiems, po šv. Mišių šv. Kryžiaus kapų koplyčioje rugpjūčio 9 dieną, buvo palaidotas to paties vardo kapinėse.

— Los Angeles Balso skyriaus rudens pobūvis įvyks lapkričio 5 d., šv. Kazimiero parapijos salėje. Bus karšta vakarienė ir gausus laimės šulinys. Programą atliks visų mėgiamasis Vyrų kvartetas. Gros žinomas „Continental“ orkestras. Visi kviečiami tą vakarą paskirti maloniam tarpusavio pabendravimui, tuo pačiu, paremiant vargan patekusius tautiečius. Pradžią 7:30 val. vak.

— Birutė Vitėnienė-Kazlauskaitė iš New Jersey valstijos buvo apdovanota „Tribute to Women and Industrie“ žymeniu už ypatingus sugebėjimus, analizuojant American Bell laboratorijų tinklo tyrinėjimo ir projektų išvystymo biudžetą. Nuo 1970 m. dirbdama šioje gigantiškoje kompanijoje, Vitėnienė, kaip profesionalė matematikė ir inžinierė, yraėjusi atsakominių pareigų, o nuo 1981 metų buvo laboratorijų tinklo tyrinėjimo ir projektų išvystymo sky-

čio ir 27 pėdų gylio. Visas teatro restauravimo darbas atsiėjo 2 mil. dol. Savininkai mano teatru nuomotį pasaulinio garso muzikos bei dramos artistų spektakliams. Pietvakarių Chicago jau seniai nėra turėjusi tokio teatro, pareiškė savininkų grupės pirmininkas Joseph Lucania.

MOKSLO MUZEJIAUS VALANDOS

Pradedant rugsėjo 6 d., Mokslo ir pramonės muziejus (prie 57-tos ir Lake Shore Drive) bus atdaras nuo 9:30 iki 4 val. vak. pirmadieniais — penktadieniais ir nuo 9:30 iki 5:30 val. savaitgaliais. Šiuo metu (iki spalio 2 d.) muziejuje vyksta paroda apie Kiniją vardu „China: 7,000 Years of Discovery“. Įėjimas į muziejų ir automobilių pastatymas — visiškai laisvi.

AR DAUGEJA NUSIKALTIMŲ?

Laikotarpyje nuo 1983 m. pradžios ligi dabar Chicagoje paaugo sunkių nusikaltimų skaičius, palyginus su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Išprievartavimai pakilo net 75%, apipilėimai 40%, vagystės 26%, automobilių vagystės 23%, nužudymai 2%. Policija teisinasi, kad šie statistiniai pablogėjimai didžiaia dalimi nerealūs, kad tai tik išdava tvarkingiesnio dokumento vedimo ir atsiskaitymo policijos raštinėse. Pernai policija buvo apkaltinta, jog ji daugelį skundų nurašanti kaip „nepagrįstus“, nors jie būtų ir labai pagrįsti.

riaus viršininkė. Šiais metais ji buvo pakelta į kompanijos viceprezidento asistentės aptarnavimo reikalams pareigas. Birutė Vitėnienė yra įtraukta „Who's Who of American Women“ 1983-84 leidini. 1970 m. ji baigė Stanford universitetą bakalauro laipsniu, o magistrą įgijo Columbijos universitete 1972 m. Vitėnienės tėvai, teisininkas Vincas ir Valerija Kazlauskai, gyvena Los Angeles mieste. Praėjusiame Vilko seime Vincas Kazlauskas atstovavo Lietuvos Darbo Federacijai.

— Baltų Laisvės lygą užsienio lietuviams skirtoje laidoje rugpjūčio 11 d. puolė rusų propagandon pakinkytas Vilniaus radijas. Žurnalistu pavadintas Jonas Lukoševičius skelbė, kad Laisvės lygoje susitelkę „jaunesniosios kartos atstovai bėgliai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos“ ir kad savo veiklai remti pasamdę Hannaford bendrovę. Toliau išskaičiavimai, išskaitymai ir nutylėjimai Vilniaus radijas „šviečia“ užsienio lietuviams, tarsi jie patys apie Laisvės lygą nieko nežinotų. Todėl jam Los Angeles mieste buvo ne žmogaus teisių konferencija, o „Baltų lygos aktyvo susitikimas“, atvykę buvo ne Amerikos valdžios atstovai, o tik „amerikiečių žurnalistai ir veikėjai“, o lygos tikslas, anot jo, tik „pasipelnymas iš nacionalistinės politikos“.

× Dail. Adomo Galdiko kūrinių paroda ir solistės Ginos Čapkauskienės koncertas rengiamas šeštadienį, rugsėjo 24 d., 7:30 val. vak. Latvų namuose Washingtono priemiestyje, 400 Hurley Ave., Rockville, Md. Solistei Čapkauskienei akompanuos Diana Čampienė, o dail. Galdiko kūrybą apibūdins skulptorė Meila Balkuvienė. Dail. Galdiko paveikslai bus atvežti iš Putnamo, iš dailininko palikimo Nek. Prasidėjimo Mergelės Marijos vienuolynui. Paveikslai bus pardodami. Visas pelnas skiriamas Putnamo sėselėms.

— Washington, Nekalto Prasiidėjimo kompanijoje rugsėjo 11 dieną, sekmadienį, prie didžiojo altoriaus 2:30 val. p. p. bus atnaujami šv. Mišios už persikėlijamą katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Tuo pačiu bus paminėta šv. Mergelės Marijos Gimimo, lietuvių Tautos šventė ir Šiluvos Marijos koplyčios pašventinimo metinės. Šv. Mišias koncelebruos Baltimorės šv. Alfonso parapijos klebonas kun. A. Dranginis ir kun. dr. Tomas Žiuraitis, OP.

AUSTRALIJOJE

— Beržanskis Maksimilijonas, 53 m. amžiaus, kilęs iš Žagarės, staiga mirė liepos 3 d. Geelongo miesto ligoninėje. Giliamė lūdesyje liko žmona Irena Beržanskienė (Burokaitė), 4 vaikai ir artimieji. Laidojimo šv. Mišios vyko šv. Jono bažnyčioje liepos 6 d., palydint gausiu būriu lietuviškomis giesmėmis, dauguma priėmė šv. Komuniją už jo vėlę ir palydėjo į Eastern kapines. Už jo vėlę šv. Mišias aukėjo Brigitą Starinskienė.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-5182

Kasdien 9-6 val. vak.

Šeštadieniais ir vakarais

pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.